

**UJEDINJENE
NACIJE**

Međunarodni sud za krivično
gonjenje lica odgovornih za
teška kršenja međunarodnog
humanitarnog prava počinjena
na teritoriji bivše Jugoslavije
od 1991. godine

Predmet br. IT-04-75-T
Datum: 6. maj 2013.
Original: engleski

PRED PRETRESNIM VEĆEM

U sastavu: sudija Guy Delvoie, predsedavajući
sudija Burton Hall
sudija Antoine Kesia-Mbe Mindua

Sekretar: g. John Hocking

Odluka od: 6. maja 2013. godine

TUŽILAC

protiv

GORANA HADŽIĆA

JAVNO

**ODLUKA U VEZI S ARGUMENTACIJOM ODBRANE U PRILOG ZAHTEVU
DA SE RANIJE DATE NEPODUDARNE IZJAVE JEDNE SVEDOKINJE
PRIHVATE ZA POTREBE NJENOG DISKREDITOVANJA**

Tužilaštvo:

g. Douglas Stringer

Obrana Gorana Hadžića:

g. Zoran Živanović

g. Christopher Gosnell

Prevod

1. **OVO PRETRESNO VEĆE** Međunarodnog suda za krivično gonjenje lica odgovornih za teška kršenja međunarodnog humanitarnog prava počinjena na teritoriji bivše Jugoslavije od 1991. godine (dalje u tekstu: Međunarodni sud) rešava po Argumentaciji odbrane u prilog Zahtevu da se ranije date nepodudarne izjave jedne svedokinje prihvate za potrebe njenog diskreditovanja, dostavljenim 15. februara 2013. godine (dalje u tekstu: Zahtev). Dana 22. februara 2013. godine tužilaštvo je dostavilo Odgovor na Argumentaciju odbrane u prilog Zahtevu za prihvatanje ranijih nepodudarnih izjava (dalje u tekstu: Odgovor). Dana 1. marta 2013. godine odbrana je podnela Repliku na Odgovor na Argumentaciju odbrane u prilog zahtevu da se ranije date nepodudarne izjave jedne svedokinje prihvate za potrebe njenog diskreditovanja (dalje u tekstu: Replika).

A. Kontekst

2. Dana 8. februara, tokom unakrsnog ispitivanja svedokinje tužilaštva Samire Baranjek, odbrana je zatražila da se prihvate dve izjave koje je svedokinja dala ranije, a koje su označene brojevima 03389 i 05961 na osnovu pravila 65ter. Odbrana je tvrdila da se te dve izjave ne podudaraju sa svedočenjem i da ih treba prihvatiti kako bi se izbeglo da se osetljivom svedoku tokom unakrsnog ispitivanja predočava svaka navodna nepodudarnost.¹ Osim toga, odbrana je tvrdila da bi prihvatanjem tih dokumenata Pretresno veće bolje moglo da oceni da li se oni mogu iskoristiti za diskreditovanje svedokinje.² Tužilaštvo se usprotivilo prihvatanju izjava, tvrdeći da one nisu pouzdane, i da prema tome nisu ispunjeni relevantni uslovi za prihvatanje.³ Pošto je saslušalo argumente strana u postupku, Pretresno veće nije donelo konačnu odluku o ovom pitanju, već je uputilo odbranu da tokom unakrsnog ispitivanja svedokinji predoči eventualne nepodudarnosti u njenim ranijim izjavama.⁴ Nakon unakrsnog ispitivanja svedokinje u vezi sa sadržajem ta dva dokumenta, Pretresno veće potvrdilo je da još nije rešeno po zahtevu odbrane za prihvatanje tih izjava i uputilo strane u postupku da dostave pismene

¹ Samira Baranjek, 8. februar 2013. godine, T. 3132.

² Samira Baranjek, 8. februar 2013. godine, T. 3133.

³ Samira Baranjek, 8. februar 2013. godine, T. 3133.

⁴ Samira Baranjek, 8. februar 2013. godine, T. 3138.

podneske, kako bi pomogle Pretresnom da donese konačnu odluku u vezi s ovim pitanjem.⁵

B. Argumentacija

3. Odbrana u Zahtevu traži da se dve ranije izjave prihvate u ograničenu svrhu diskreditovanja.⁶ Pošto se svedok može diskreditovati samo ako se ustanovi nepodudarnost, odbrana tvrdi da je neophodno da svedok nedvosmisleno prizna nepodudarnost ili da Veće prihvati raniju izjavu.⁷ Odbrana tvrdi da bi se prihvatanjem izjava konačno evidentirale navodne nepodudarnosti, naročito u okolnostima kod kojih je svedokinja povremeno odbijala da prizna nepodudarnost ili da potvrdi sadržaj ranije izjave, kao i da bi se Pretresnom veću time omogućilo da u potpunosti oceni navodne nepodudarnosti u kontekstu izjava uzetih u celini.⁸ Osim toga, odbrana tvrdi da ni pravilo 90(H)(ii) Pravilnika o postupku i dokazima (dalje u tekstu: Pravilnik), kao i nijedno drugo pravilo, ne obavezuje stranu koja vodi unakrsno ispitivanje da svedoku predoči sva potencijalno relevantna mesta iz ranije nepodudarne izjave, te da je Međunarodni sud u dosadašnjoj praksi bio sklon da odobri prihvatanje ranijih nepodudarnih izjava u svrhu diskreditovanja svedoka.⁹

4. Tužilaštvo se protivi uvrštavanju ranijih izjava u spis¹⁰ i tvrdi: (a) da je zahtev odbrane zapravo zahtev za ponovno razmatranje i da odbrana nije pokazala da se ovde radi o izuzetku u kom je došlo do očigledne greške u rezonovanju ili da se ranije izjave moraju prihvatiti kako bi se sprečila nepravda,¹¹ (b) da nema razloga da Pretresno veće odstupi od uobičajene prakse da ranije date izjave za koje se tvrdi da su nepodudarne ne uvrštava u spis¹² i (c) da ranije date izjave, ukoliko zaista budu prihvaćene, budu prihvaćene zato što su po sadržaju istinite.¹³

⁵ Samira Baranjek, 8. februar 2013. godine, T. 3175.

⁶ Zahtev, par. 1.

⁷ Zahtev, par. 3–10.

⁸ Zahtev, par. 5–10.

⁹ Zahtev, par. 11–17.

¹⁰ Odgovor, par. 1.

¹¹ Odgovor, par. 5–6.

¹² Odgovor, par. 7–15.

¹³ Odgovor, par. 16–19.

Prevod

5. Odbrana u Replici kaže da tužilaštvo greši kad tvrdi da ranije date nepodudarne izjave ne mogu ili ne treba da se prihvataju samo u svrhu diskreditovanja svedoka, te da se odluka u predmetu *Popović* na koju se tužilaštvo poziva tiče pitanja "da li strana koja je pozvala svedoka njegovu raniju izjavu može da koristi i predloži na usvajanje zato što je ona po sadržaju istinita".¹⁴ Dalje, odbrana tvrdi da ranije date izjave moraju biti prihvaćene kako bi Pretresno veće, u svetlu pitanja pokrenutih tokom unakrsnog ispitivanja, u potpunosti i pravično moglo da oceni svedokovu verodostojnost.¹⁵ Odbrana tvrdi da je standard preispitivanja koji je navelo tužilaštvo navela "nerazuman" i da tužilaštvo ne razume asimetriju koja bi nastala time što bi se strani koja vrši unakrsno ispitivanje uskratila mogućnost da ranije date nepodudarne izjave uvede u svrhu diskreditovanja svedoka.¹⁶ Konačno, odbrana tvrdi da tužilaštvo nije uspeo da ospori faktore koji govore u prilog prihvatanju izjava.¹⁷

C. Diskusija

6. Pretresno veće podseća na to da je na pretresu od 8. februara 2013. godine reklo da po zahtevu odbrane za prihvatanje dve ranije date izjave "još nije doneta" konačna odluka.¹⁸ Zato se kod Zahteva ne radi o zahtevu za ponovno razmatranje. S tim u skladu, Pretresno veće prilikom odlučivanja po Zahtevu neće primenjivati pravni standard koji važi za ponovno razmatranje odluka.

7. Žalbeno veće je zauzelo stav da se ranije date nepodudarne izjave mogu uvrštavati u spis ne samo radi procene svedokove verodostojnosti, već da se mogu prihvatiti i kao dokaz iz druge ruke za istinitost sadržaja, ukoliko ispunjavaju kriterijume relevantnosti, pouzdanosti i dovoljne dokazne vrednosti, navedene u Pravilniku Međunarodnog suda.¹⁹

¹⁴ Replika, par. 2–3.

¹⁵ Replika, par. 4–7.

¹⁶ Replika, par. 10.

¹⁷ Replika, par. 11.

¹⁸ Samira Baranjek, 8. februar 2013. godine, T. 3175.

¹⁹ *Tužilac protiv Popovića i drugih*, predmet br. IT-05-88-AR73.3, Odluka po Žalbi na Odluku u vezi s osporavanjem vjerodostojnosti vlastitog svjedoka jedne strane u postupku, 1. februar 2008. godine, str. 1.

Prevod

U krajnjoj liniji, Pretresno veće ima diskreciono ovlašćenje da odluči da li će neku ranije datu izjavi primiti ili neće.²⁰

8. Pretresnom veću stalo je do toga da izbegne opterećivanje suvišnim materijalom, pa, s obzirom na okolnosti, konstatuje da je unakrsno ispitivanje ove svedokinje dovoljno da bi se procenila njena verodostojnost, tim pre što se navodne nepodudarnosti na koje se odbrana poziva mahom odnose na ono što je u ranijim izjavama izostavljeno, a ne na navodne nepodudarnosti. Pretresno veće će unakrsno ispitivanje ove svedokinje uzeti u obzir kad bude procenjivalo koju težinu treba da prida njenom iskazu.

D. Dispozitiv

9. Iz navedenih razloga, Pretresno veće većinom glasova i na osnovu pravila 54 i 89 Pravilnika **ODOBRAVA** zahtev odbrane da uloži repliku i **ODBIJA** Zahtev.

Sudija Antoine Kesia-Mbe Mindua prilaže suprotno mišljenje.

Sastavljeno na engleskom i francuskom jeziku, pri čemu je merodavan tekst na engleskom.

Dana 6. maja 2013. godine
U Hagu,
Holandija

/potpis na originalu/
sudija Guy Delvoie,
predsedavajući

[pečat Međunarodnog suda]

²⁰ V. *Tužilac protiv Limaja i drugih*, predmet br. IT-03-66-T, Odluka po Zahtevu tužilaštva za uvrštavanje u spis ranijih izjava kao pravno relevantnih dokaza, 25. april 2005. godine, par. 25–26.

SUPROTNO MIŠLJENJE SUDIJE ANTOINEA KESIA-MBEA MINDUE

1. U ovoj odluci moje kolege su, većinom glasova, odbile Zahtev odbrane da se prihvate dve ranije izjave svedokinje Samire Baranjek. Uz dužno poštovanje, ja se s ovom odlukom ne slažem, pa ću to u nastavku obrazložiti.

2. Dve izjave koje je svedokinja dala ranije bile su osnov za pitanja koja joj je tokom unakrsnog ispitivanja postavljala odbrana, koja je te izjave predložila kao dokaze, u ograničenu svrhu osporavanja svedokinjine verodostojnosti.¹ Moje kolege iskoristile su svoje diskreciono ovlašćenje da odbiju zahtev da se te izjave uvrste u spis, pošto su one, kako moje kolege smatraju, suvišne i pošto je unakrsno ispitivanje svedokinje koje je odbrana sproveda dovoljno da bi se procenila verodostojnost svedokinje, tim pre što se većina navodnih nepodudarnosti na koje se odbrana poziva odnosi na ono što je u ranijim izjavama izostavljeno, a ne na nepodudarnosti.²

3. Slažem se s kolegama da se izjave mogu prihvatiti i da je odluka o tome da li će se one zaista prihvatiti ili ne stvar diskrecionih ovlašćenja Veća.³ Međutim, ja bi to diskreciono ovlašćenje koje Veće ima iskoristio da prihvatim te izjave, pošto one, po mom mišljenju, nisu suvišne. Da ih je prihvatilo, Pretresno veće je navodne nepodudarnosti moglo da proceni potpunije, u svetlu izjava uzetih u celini, a uz to bi i odbrana imala bolji osnov da u završnom podnesku obrazloži zašto smatra da svedokinja nije verodostojna. Osim toga, analiza tih dveju izjava ne bi bila prevelik teret za Pretresno veće tokom konačnog većanja, tim pre što ih je odbrana predložila u ograničenu svrhu diskreditovanja svedoka.

4. Osim toga, iako je imala priliku da detaljno unakrsno ispita svedokinju, odbrana to iz predostrožnosti nije uradila, imajući u vidu veliku osetljivost gđe Baranjek, svedoka i žrtve, koja je tokom predmetnih događaja ostala bez muža i koja je tokom svedočenja

¹ Odluka većine, par. 8.

² Zahtev, par. 1.

³ Odluka većine, par. 7, gde se poziva na *Tužilac protiv Popovića i drugih*, predmet br. IT-05-88-AR73.3, Odluka po žalbi na Odluku u vezi s osporavanjem vjerodostojnosti vlastitog svjedoka jedne strane u postupku, 1. februar 2008. godine, str. 31; v. takođe *Tužilac protiv Prlića i drugih*, predmet br. IT-04-74-AR73.14, Odluka po Interlokutornoj žalbi na Odluku Pretresnog veća o predočavanju dokumenata tužioca tokom unakrsnog ispitivanja svjedoka odbrane, 26. februar 2009. godine, par. 27–29; *Tužilac protiv R. Delića*, predmet br. IT-04-83-AR73.1, Odluka po Interlokutornoj žalbi Rasima Delića na usmenu odluku Pretresnog vijeća o prihvatanju dokaznih predmeta br. 1316 i 1317, 15. april 2008. godine, par. 22–23.

Prevod

izgledala veoma potreseno, pošto je u više navrata briznula u plač. Zato smatram da tokom unakrsnog ispitivanja gđe Baranjek nisu mogli da se obuhvate svi aspekti navedenih nepodudarnih izjava.

5. Iz tih razloga ja bih diskreciono ovlašćenje Pretresnog veća iskoristio da odobrim Zahtev i tako uvrstim izjave u spis, u ograničenu svrhu procene svedokinjine verodostojnosti u fazi u kojoj će Pretresno veće pristupiti konačnom većanju u ovom predmetu.

Sastavljeno na engleskom i francuskom jeziku, pri čemu je merodavan tekst na engleskom.

Dana 6. maja 2013. godine
U Hagu,
Holandija

/potpis na originalu/
sudija Antoine Kesia-Mbe Mindua

[pečat Međunarodnog suda]